

"Knowledge isn't free. You have to pay attention" Prof Richard Feynman

SPRINGBOK WÊRELDBEKER-WENSPANNE

Laat ons toe om vir nog 'n week die glorie van die Springbokke se Wêreldbeker-oorwinning te koester, met 'n vinnige vasvra. Slegs drie Suid-Afrikaanse skole het ten minste een verteenwoordiger in elk van die seëvierende Springbok Wêreldbeker-groepe gehad (1995, 2007, 2019 en 2023). Kan jy die skole noem? Stuur antwoorde na justchad@iafrica.com.

SONKRAG VRAELYS

CGA wil graag die uitdagings en suksesverhale van sonkrag-installasies op sitrusplase/pakhuisse beter verstaan, om sodoende produsente te probeer help. In die lig hiervan het ons 'n vraelys geskep. Kan julle asseblief hierdie 10 vrae beantwoord deur die skakel te gebruik (kopieer en plak die skakel in jou soek-enjin):

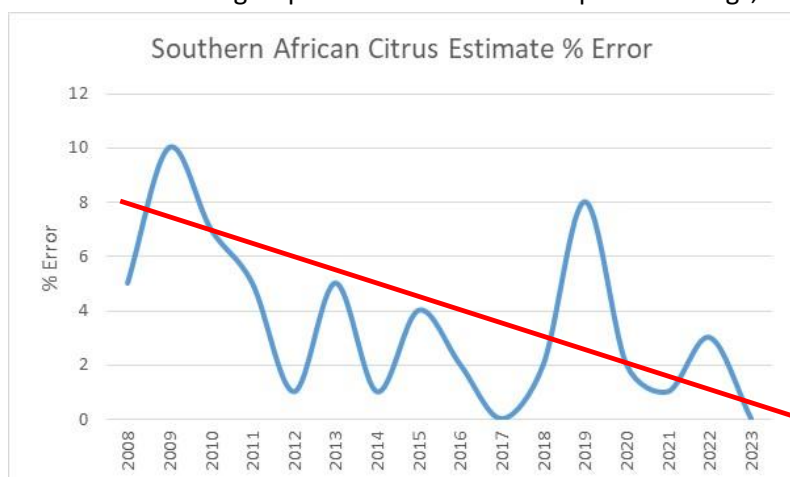
<https://survey.zohopublic.com/zs/yECNqI>

Terugvoer teen Woensdag, **15 November**, sal waardeer word.

SUID-AFRIKA SE SITRUSSKATTINGS

'n Onlangse artikel in Fresh Plaza (2 November 2023) het my oog gevang. Dit was deur 'n organisasie, genaamd Sensonomic, en het na die betroubaarheid van die CGA Suider-Afrika se sitruskattings gekyk – en dit met ander kommoditeite vergelyk. In hierdie artikel sê dr Adam Formica van Sensonomic dat *"Despite their importance, the reliability of crop estimates is not always well understood"*.

Die Variëteitsfokusgroepe kan baie trots wees op hul skattings, en die verbeterings daarvan oor tyd.

Die artikel wys daarop dat baie faktore wat moeilik is om te voorspel, kan veroorsaak dat die werklike oes van die skatting afwyk. Ongunstige weer, logistieke probleme of veranderende regulasies word aangehaal. Alhoewel ander modelle vir skattings genoem word, moet die koste van hierdie metodes opgeweeg word teen die voordeel van verhoogde akkuraatheid.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pomelo's	2%	8%	1%	-9%	-15%	-14%	-7%	6%	12%	-1%	11%
Sagte sitrus	1%	9%	Korrek	14%	Korrek	3%	10%	-1%	9%	1%	3%
Suurlemoene	-16%	8%	-6%	-9%	-6%	-5%	8%	10%	-7%	7%	-4%
Nawels	-8%	11%	-6%	-8%	7%	2%	1%	-3%	6%	-20%	4%
Valencias	-3%	12%	-11%	-3%	-1%	6%	Korrek	5%	-11%	7%	Korrek
TOTAAL	-5%	10%	-7%	-5%	-1%	5%	1%	4%	-2%	Korrek	2%

	2019	2020	2021	2022	2023
Pomelo's	-11%	-7%	-3%	Korrek	2%
Sagte sitrus	Korrek	2%	1%	-8%	11%
Suurlemoene	Korrek	8%	3%	7%	-5%
Nawels	-10%	-2%	3%	-3%	-2%
Valencias	-12%	4%	5%	-8%	-4%
TOTAAL	-8%	2%	1%	-3%	Korrek

Die CGA het 'n doelwit van 'n skattingsfout onder 10% (oranje); verkieslik onder 5% (groen). Die tabel toon dat die Variëteitsfokusgroepe in 'n groot mate hierdie doelwit bereik het. Dit is 'n merkwaardige prestasie as in ag geneem word dat die skatting in Maart voorberei word voordat die oes begin.